

Årsrapport 2019

Utvalgte kulturlandskap i jordbruket

Fylke: Trøndelag	Område: Austrått	Redaktør: Kari Kolle	Dato: Pr 15.01.2020

Dette er siste gang at fylkesmennene bes om å rapportere på satsningen gjennom denne formen. Det er derfor kun gjort små justeringer fra tidligere år.

Dersom dere har spørsmål i forbindelse med utfyllingen, ta gjerne kontakt med jostein.tostrup@landbruksdirektoratet.no.

FRIST FOR INNSEENDING ER 15.1.2020, men gjerne før. Direktoratene skal ha budsjettfordelingsmøte 23.1.

Husk på følgende når dere fyller ut skjemaet:

- Siden dette er siste gangen i denne formen for rapportering: Bruk kommentarfeltene aktivt, og utdyp gjerne ja/nei-spørsmål
- **For nye områder i 2019** – fyll inn i skjemaet etter beste evne. Der det er spørsmål om endringer, fyller dere ut status i 2019. I skjemaet (punkt nr. 15) finner dere en egen boks der dere blir bedt om å beskrive aktiviteten i 2019 kort.

Omfang av aktiviteter/tiltak utført i 2019

(anslag - ut fra sammensetningen av tiltak i det enkelte område). Ved usikkerhet om tiltaket gjelder eks. beiting eller skjøtsel av kystlynghei, bes det om at det registreres på det tiltaket som ivaretar de verdiene som begrunner at området inngår i Utvalgte kulturlandskap. Bruk skjønn og fyll ut tabellen etter beste evne. **La det stå tomt der det ikke har vært aktivitet. Sett x der det har vært aktivitet/tiltak, men der det mangler målbare tall.**

Utdyp/forklar i eget felt.

Tiltak			Omfang av tiltak i 2019/kvantifisering – ut fra tilgjengelige opplysn.)	Utdyp, Hvis ønskelig, skriv i egen tabell under
Planlegging i 2019	1	Forvaltningsplaner	Manglende	Under utarbeidelse. Søker utsettelse av frist som var 1.12.2019. Kommune, samarbeidsutvalg,
	2	Skjøtelsesplaner	Antall nye 2	Hageplan gml prydhage på Indre Ottersbo gård Restaurering av dam på Austråttsletta (Ingvar Berg) Beite- og skjøtelsmuligheter i Hovsfjæra
	3	Tilstandsrapporter m.v. for bygninger	Antall nye 2	Snekkerstu og stabbur på Indre Ottersbo gård (gammel husmannsplass)
	4	Registrering av kulturminner	Antall nye	Oppgi hva/ type
	5	Annen kartlegging/registrering	Antall nye	Beiteressurskartlegging i Austrått
	6	Arbeid/møter i grunneierlag, styringsgrupper m.v.	Antall 6	10.01.19. Møte i samarbeidsutvalget 03.06. 19. Møte med internstyrtet Austrått UKL grunneiergruppe 18.06.19. Møte i samarbeidsutvalget 09.08.19 Regionsamling i Budal med deltagere fra Austrått 08.10.19 Møte Avdelingsledere Ørland kommune 30.10.19 Møte i samarbeidsutvalget
	7	Annet (angi hva)		Utviklingstiltak Austrått UKL grunneiergruppe
Kulturminner i 2019	8	Istandsetting/skjøtsel av automatisk freda kulturminner	Antall/type 1 gravhaug	Liti-Lundahaugen (Seterhaugen). Restaurering av utmarksbeitebeite med gravhaug nær Austråttborgen.

	9	Istandsetting/vedlikehold av bygninger	Antall/type bygning 1	Del av gammelt fjøs på Vesterheim fra først på 1900-tallet.	
	10	Istandsetting/vedlikehold av steingjerder og skigarder	meter	Oppgi hva/ type	
	11	Istandsetting/vedlikehold av andre kulturminner	Antall/type kulturminne	Oppgi hva/ type	
	12	Annet (angi hva)	Antall/type kulturminne	Oppgi hva/ type	
Biologisk mangfold i 2019	13	Istandsetting/restaurering av Utvalgte naturtyper	Areal (daa)		
	a)	kystlynghei	Areal (daa)		
	b)	Slåttemark inkl. lauveng	Areal (daa)		
	c)	Slåttemyr	Areal (daa)		
	14	Skjøtsel av Utvalgt naturtype	Areal (daa)		
	a)	Kystlynghei	Areal (daa)		
	b)	Slåttemark inkl. lauveng	Areal (daa)		
	c)	Slåttemyr	Areal (daa)		
	15	Istandsetting av andre arealer m/særskilte biologiske verdier	Areal (daa)	(eks. trua/prioriterte arter, Utvalgte/trua naturtyper eller naturtyper spesielt viktige for biologisk mangfold.)	
	16	Skjøtsel av andre arealer m/særskilte biologiske verdier	Areal (daa)	(eks. trua/prioriterte arter, Utvalgte/trua naturtyper eller naturtyper spesielt viktige for biologisk mangfold.)	
	17	Fjerning av fremmede arter	Areal (daa)	Oppgi hva:	
	18	Annet	Vipe-tiltak	Ottersbo Ytre på Austrått gårds areal. Etablering av beite mht vipehekkning	
Beite og landskapsskjøtsel i 2019	19	Dyr på beite	Antall dyr	Ca totalt areal innmark som blir beitet (daa evt km ²):	Ca totalt areal utmarksbeite beitet (daa evt km ²):

	a)	Sau, oppgi antall...	Voksne:	Lam:	
	b)	Storfe, oppgi antall...	Voksne:	Ungdyr:	
	c)	Hest, oppgi antall...	Voksne:	Føll:	
	d)	Geit, oppgi antall...	Voksne:	Kje:	Denne kartlegges i 2020/2021.
	20	Andre beiterelaterte tiltak		Areal (daa)/lengde (m)	Eks gjerding, investeringer, beiteforbedring
	21	Generell landskapsskjøtsel/vegetasjonsrydding		Areal (daa)/(lengde (m)	Eks rydding langs stier/spesielle arealer
	22	Annet (angi hva)			
Andre næringsretta tiltak i 2019	23	Næringsutviklingstiltak (angi hva)			
	24	Drift av seter		Antall setre/Antall dyr på beite i seterområdet	
	25	Turstier og veier		Meter	Beskriv: (kvantifiser/type tiltak med mer.)
	26	Ryddeaksjoner, avfallsinnsamling m.v.		Antall	Beskriv: (kvantifiser/type tiltak med mer.)
	27	Investeringer i driftsbygning		Antall	Beskriv: (kvantifiser/type tiltak med mer.)
	28	Maskiner og utstyr m.v.			Beskriv: (kvantifiser/type tiltak med mer.)
	29	Lokale kurs/kompetansetiltak			Beskriv: (kvantifiser/type tiltak med mer.)
	30	Annet (angi hva)			
Overvåking/ dokumentasjon i 2019	31	Prøveflater/registrering i marka			Beskriv
	33	Annen dokumentasjon			
Formidling i 2019	34	Skilting/profilering		ja/nei	Beskriv: (kvantifiser/type tiltak med mer.)
	35	Slåttedager/fagdager, markdager/lokale arrangementer o.l		ja/nei	Beskriv: (kvantifiser/type tiltak med mer.)

	36			Kommune og grunneiere deltatt på nasjonal samling i Hordaland. Grunneiere deltatt på regional UKL samling i Budal
		Erfaringsformidling til/fra andre UKL-områder	JA	
	37	Deltakelse i andres arrangementer/prosjekter	ja/nei	Beskriv: (kvantifiser/type tiltak med mer.)
	38	Tiltak rettet mot media og fagtidsskrifter	ja/nei	Beskriv: (kvantifiser/type tiltak med mer.)
	39	Brosjyrer/bøker	ja/nei	Beskriv: (kvantifiser/type tiltak med mer.)
	40	Nettsider	ja/nei	Beskriv: (kvantifiser/type tiltak med mer.)
	41	Annet)		Beskriv:

Avvik i 2019

- Kommentarer dersom det er gjort endringer i planlagte tiltak i 2019 og oppnådde resultater ikke er som forventet.
Dersom framdriften ikke har vært tilfredsstillende for å nå målene, er det bra om dere sier noe om årsak, hvilke muligheter som finnes, og hva som skal til for å nå dit man ønsker.
  - Det har ikke vært satt i gang aktiviteter knyttet til fremmede arter
  - Det har ikke vært satt i gang fotodokumentasjon
  - Det har ikke vært satt i gang arbeid med skilting og profilering, men inngår til en viss del i grunneiergruppas sitt arbeid
  - Det har ikke vært gjennomført noen markdager e.l.

Endringer i dominerende landbruksproduksjon i området?

- Beskriv kort dersom det har vært endringer av betydning i landbruksproduksjonen i området i 2019.
- Ingen endring. Antall beitedyr tilnærmet likens

Status planer

- Er det utarbeidet forvaltningsplan/områdeplan for området? Når ble denne i så fall utarbeidet og har den blitt revidert siden? Når?
  - Det er under utarbeidelse forvaltningsplan for området som vil bli ferdigstilt i 2020. Formålet var å få den ferdig til 01.12.2019, men ved kommunal overtagelse av forvaltningen, er det foreløpig usikkerhet vedr bl.a. organisering, kommunale retningslinjer for tilskudd osv.
  - Ny kommunedelplan Austrått har vært under utarbeidelse ett års tid. Vært på høring....

Hvor mange skjøtselsplaner er det utarbeidet for området?

Austrått UKL består av en mange områder som har egne skjøtselsplaner. Dette vil bli omtalt i forvaltningsplanen.

- - Naturtypekartlegging Hovsfjæra og Innstrandsfjæra fuglefredningsområde i Ørland kommune. Miljøfaglig utredning AS 2009.
  - MFU 20017 Fitjanfjæra - naturtyperegistrering
  - Austråttlunden
  - Hovsfjæra fuglefredningsområde
- Hvor mange vedlikeholdsplaner/tiltaksplaner for bygninger/andre kulturminner er det utarbeidet for området?
- Eventuelle kommentarer til status for disse planene:

Synspunkter og vurderinger mht. styrking eller svekking av verdier i området

- Har det dukket opp nye trusler i 2019, som kan undergrave/svekke området status? (F.eks. det aktive jordbruket, biologiske eller kulturhistoriske verdier, landskapsbildet m.m.)
- Har det skjedd noe i 2019 som har styrket området status? (F.eks. ny stolthet og giv, flere aktive brukere, hindret nedlegging, ny generasjon som tar over, større interesse for å kjøpe landbrukseiendom, styrking av de biologiske eller kulturhistoriske verdiene, landskapsbildet m.m.)

Områdets status i kommunal planlegging

- Hvilken status har det utvalgte området i kommuneplanens arealdel og eventuelt reguleringsplan?
  - eks som hensynssone i reguleringsplan?
  - Området er avmerket som en grense i kommuneplanen arealdel, men det er for øvrig gjort et valg om ikke å knytte bestemmelser t som hensynssone. Bakgrunnen er også at det er utarbeidet ny kommunedelplan som dekker det meste av området.

Synliggjøring og formidling

- Har det vært aktivitet vedrørende synliggjøring og formidling i 2019, og som ikke fremkommer av spørsmålene 34-41 ?
Herunder skilting/grafisk materiell/jubileumsarrangement

Verdiskaping og næringsutvikling i området

- Har det blitt tatt noen nye initiativ, eller har det vært endring i aktivitetsnivå vedrørende verdiskaping og næringsutvikling i området? (Hvis ja, beskriv kort omfang. Hvis nei, hvorfor ikke? eks nye tiltak, aktiviteter, samarbeid med andres store satsinger (Innovasjon Norge, Norsk kulturarv el.) som har verdiskaping/næringsutvikling på agendaen?
- Det eksisterer en tilleggsnæringsbedrift i området Austrått agroturisme og andelslandbruk.
- Et annet gårdsbruk er i prosess for å utvikle tilleggsnæring - første trinn er honning som er i prøveproduksjon.

Fagsamling

- Innspill til tema for fagsamling for forvaltningen 16. april 2020 hos Miljødirektoratet i Trondheim

Aktiviteter knyttet til overføring av oppgaver til kommunene

- Felles samling for kommunene 12.-13. Februar 2020 på Steinkjer

Eksempel på vellykka tiltak

- De gode historiene er viktige. Vi ber om en kort omtale av et vellykka tiltak fra hvert område, inkl. om mulig bilder før og etter tiltak er gjennomført.
- Flere prosjekter er finansiert og vil gjennomføres i 2020.
- Positivt at grunneierne er i gang med å organisere en egen grunneiergruppe for UKL Austrått.

For områder som ble utvalgt i 2019

- Beskriv kort hva som har skjedd i området i 2019: tiltak, prosess og kartlegging.

Viser til beskrivelser i tabellen.

Samarbeidsutvalget har hatt tre møter

Grunneierne er i gang med å organisere en egen grunneiergruppe for UKL Austrått.

Jubileumsåret 2019

- Er det gjennomført tiltak i områdene i anledning jubileet?

Ingen tiltak.

Annet

- Er det noe annet som bør opplyses om og som ikke fanges opp av spørsmålene over?

Kunnskap om miljøeffekter (NB: resultater fra hele satsingen, siden oppstarten)

Hvis det foreligger kunnskap om miljøeffekter i området, svar på følgende spørsmål etter beste evne.

Typen effekt	Antall	Utdyp
Antall tiltak rettet mot spesifikke arter f.eks prioriterte arter eller rødlista arter (vipe, spove, svartkurle osv).	Vipe, hekkelokaliteter	under uttesting
Antall og daa areal som skjøttes som tiltak rettet mot spesifikke arter.		
Antall og daa utvalgte naturtype (slåttemark/slåtteeeng/kystlynghei) som er skjøttet.		
Antall og daa restaurerte naturtyper i kulturlandskapet.		
Antall og daa restaurerte utvalgte naturtyper (slåttemark/slåtteeeng/kystlynghei).		
Antall og type bygninger som har blitt istandsatt. (Hvis kjent, angi oppdatert tilstandsgrad og evt. frednings- eller vernestatus. Kontakt fylkeskommunen/Sametinget ved behov.)	2 bygninger i planfase eller 1 i gjennomføringsfase	
Antall arkeologiske kulturminner som har fått skjøtselstiltak gjennom <i>Utvalgte kulturlandskap</i>	1	
Antall og type andre kulturminner fra nyere tid som har fått skjøtselstiltak gjennom <i>Utvalgte kulturlandskap</i>		